

Otomatik satış makineleri ile yapılan hizmet sunumunda belge düzeni hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[229-2015/VUK1-19016]-84379
Tarih	05.10.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[229-2015/VUK1-19016]-84379 05/10/2015

Konu : Otomatik satış makineleri ile yapılan satışlarda belge düzeni.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; ... yılı ... ayından bu yana self servis çalışan "*Elektronik Emanet Sistemleri*"nin satış ve işletmesini yaptığınızı, sistemin tamamen bilgisayar kontrollü olup insansız çalıştığını, önceleri her ayın son günü sistemden alınan tahsilat fişi veya kasadaki sayıma göre çıkan tutar esas alınarak "*Muhtelif Müşteriler*" adına düzenlenen faturanın ... yılından bu yana haftalık olarak (her haftanın ilk iş günü) düzenlenmeye başlandığını, müşterilerinizin tarafınıza ulaşp fatura istemesi halinde merkezden fatura düzenlenerek faturanın kargo ile gönderildiğini belirterek, mevcut uygulamaya devam edilip edilemeyeceği, faturanın aylık olarak düzenlenip düzenlenemeyeceği ve

isteyen müşterilere kargo ile gönderilen faturanın faks veya mail olarak gönderilmesi halinde muhasebe işlemlerinde geçerli olup olmayacağı hususlarında Başkanlığımız görüşleri talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde; faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu hükmü mevcuttur.

Anılan Kanunun 231/5 inci maddesinde, faturanın malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenmesi gerektiği, bu süre içerisinde düzenlemeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı hükmüne yer verilmiş, 232 nci maddesinde; birinci ve ikinci sınıf tüccarların, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin; birinci ve ikinci sınıf tüccarlara, serbest meslek erbabına, kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere, vergiden muaf esnafa sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunların da fatura istemek ve almak mecburiyetinde oldukları hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 385 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "2-Otomatik Satış Makineleri ile Yapılan Satışlarda Belge Düzeni" başlıklı bölümünde; "...

a) Otomatik satış makineleri kullanılmak suretiyle yapılan mal veya hizmet satışlarının, anılan makinelerin aşağıda belirtilen şekilde kullanılması kaydıyla, Tebliğ'in bu bölümünde yer alan açıklamalar çerçevesinde belgelendirilmesi uygun görülmüştür.

- Söz konusu makinelerle yapılan mal veya hizmet satışlarına ilişkin bilgiler, makinenin hafızasından silinemeyecek ve değiştirilemeyecek bir şekilde kaydedilecektir.

- Kaydedilen bilgilere dışarıdan herhangi bir müdahale yapılamayacaktır.

- Gün sonunda makineden günlük satış raporu alınabilecektir.

Bu şartların sağlanması durumunda malın satışı veya hizmetin verilmesi anında Vergi Usul Kanununda yer alan belgelerden herhangi biri düzenlenmeyecek ancak gün sonlarında makineden alınacak raporlara istinaden "muhtelif müşteriler" ibareli bir fatura düzenlenecektir.

b) Otomatik satış makinelerinin yukarıda sayılan şartları taşıması ve herhangi bir düzeneğinin olmaması nedeniyle satışın para atılmak suretiyle yapılması halinde, malın sevk edildiği tarihten itibaren azami yedi gün içinde satılan malları içerecek şekilde "muhtelif müşteriler" ibareli bir fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

Her iki halde de, söz konusu otomatik satış makinelerine yerleştirilmek üzere taşınan mallar için "muhtelif müşteriler" ibareli sevk irsaliyesi düzenlenecek ve yukarıda bahsi geçen şekilde düzenlenecek faturalar ile irtibatlandırılacaktır.

c) Sadece hizmet sunan makinelerde yukarıda bahsedildiği şekilde düzeneğin olmaması durumunda ise gün sonunda cihazda birikmiş paranın sayılarak toplam hasılat tutarı üzerinden "muhtelif müşteriler" ibareli bir fatura düzenlenecektir.

Ayrıca, söz konusu makineleri farklı işyerlerine yerleştirmek suretiyle komisyon ödenmesi karşılığında komisyon tutarını gösterir faturanın düzenleneceği ise tabiidir." açıklamaları yer almaktadır.

Bu itibarla, özelge talep formunuzda belirtilen "Elektronik Emanet Sistemleri" şeklinde kullanılacak elektronik makinelerin 385 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 2 nci bölümünün (a) bendinde yazılı nitelikleri taşıması durumunda bahse konu makinelerde gün sonlarında alınacak raporlara istinaden, mezkûr Tebliğde belirtildiği şekilde düzeneğin olmaması halinde ise aynı tebliğin 2 ci bölümünün (c) bendi kapsamında gün sonundaki toplam hasılat üzerinden gün sonunda "muhtelif müşteriler" ibareli tek fatura düzenlemeniz gerekmekte olup, faturanın haftalık ya da aylık olarak düzenlenmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 17.09.2026